

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická

Bakalářská práce

**Vývoj elektronické hudby od konce 80. let až do
současnosti na území Izraele**
Trance

Klára Malá

Plzeň 2021

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
Katedra blízkovýchodních studií
Studijní program Mezinárodní teritoriální studia
Studijní obor Blízkovýchodní studia

Bakalářská práce
Vývoj elektronické hudby od konce 80. let až do
současnosti na území Izraele
Trance
Klára Malá

Vedoucí práce:

Mgr. Zbyněk Tarant, Ph.D.

Katedra blízkovýchodních studií

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2021

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2021

.....

Na tomto místě bych ráda poděkovala Mgr. Zbyňku Tarantovi, Ph.D. za vedení mé bakalářské práce.

OBSAH

Úvod	7
1. TEORETICKÁ ČÁST	9
1.1 Terminologie trance kultury	9
1.2 Technické pojmy	11
2. HISTORIE A PRŮBĚH ELEKTRONICKÉ HUDEBNÍ SCÉNY	13
2.1 Stručný vhled ke kořenům a vznik stylu psychedelic trance	13
2.2 Počátek elektronické hudby v Izraeli	14
2.3 Devadesátá léta	16
2.4 Současnost	18
3. TRANCE A NEJDŮLEŽITĚJŠÍ SUBŽÁNRY	21
3.1 Trance	21
3.2 Goa Trance	22
3.3 Psychedelic Trance	24
4. VÝBĚR VÝZNAMNÝCH HUDEBNÍCH SKUPIN	26
4.1 Astral Projection	26
4.2 Infected Mushroom	27
4.3 Astrix	29
5. PSYTRANCE JAKO ŽIVOTNÍ STYL	30
5.1 Drogy	30
5.2 Karahana	31
5.3 Hudební festivaly v Izraeli	32
5.4 Kluby v Tel Avivu	33
Závěr	35
Seznam použité literatury a pramenů	37
Resumé	41

ÚVOD

Už od střední školy sleduji vývoj hudební elektronické scény. Existují řádově desítky žánrů elektronické hudby, a každý z nich dokáže mít odlišný vliv na lidskou osobnost, kterými jsem si prošla (house, electro, techno atd). Po těchto poznáních jsem si oblíbila trance, protože disponuje neuvěřitelnou variabilitou subžánrů. Fenomén *psytrance* dokázal pohnout celou společností a sjednotit ji. Nejprve vše začalo v řádech menší ilegální party a poté se psychedelie kultura rozrostla v masivní hnutí, které má vliv na celosvětovou trance scénu. Mladým Izraelcům dokázal poskytnout oporu, když měli pocit, že ztrácející pevnou půdu pod nohama.

Tato skutečnost rozhodla o mém odhodlání ve své bakalářské práci představit tuto v současnosti velice populární hudební scénu v Izraeli. Cílem mé práce je představit ucelený pohled na vývoj elektronické hudby v této zemi. Rozhodla jsem se zaměřit na výše uvedený žánr trance a především jeho subžánry jako je goa trance, psychedelie trance, které jsou v Izraeli značně oblíbené a rozšířené. Komunita na těchto koncertech je pro mnohé účastníky podle jejich tvrzení úžasná a setkání jsou velice příjemná a přátelská.

Text bakalářské práce je rozdělen do pěti kapitol. První kapitola se věnuje teoretické části, vysvětlují zde, co znamenají pojmy *mesibot* a *dosibot*, poté se zaměřuji na technickou část, která je neméně důležitá. Připomínám zde, jak velkou roli sehrává moderní doba se svými technologiemi v našem životě. Zaměřuji se především na prezentaci elektronických zařízení využívaných v hudebním světě, například syntezátor nebo sampler.

Ve druhé části se věnuji historii elektronické hudební scény v Izraeli. Zaměřuji se na klíčové okamžiky v historii, které formovaly vznikající psychedelie kulturu v Izraeli. Představuji filozofii trance komunity a kam až sahají kořeny subžánru psychedelie trance. Znázorňuji celkový pohled na evoluci hudebního žánru a jak se v průběhu času mění. Podobně jako do Evropy i do této země přicházejí nové proudy především z USA. Věnuji se zde časovému období od 80. let minulého století, přes další desetiletí až po současnost.

Stěžejní částí je třetí kapitola věnovaná trance a jejím subžánrům. Přibližuji zde, kde tento styl vznikl a jakou má charakteristiku, kdy se heslovité a opakované syntetizátorové linky s minimálními rytmickými transformacemi a příležitostnou syntetizátorovou atmosférou snaží cíleně

uvést posluchače do jistého stavu podobného transu. Dále v této kapitole zmiňuji fragmentaci tohoto stylu do dalších podstylů jako je goa trance a psychedelic trance.

Čtvrtá kapitola se věnuje signifikantním hudebním skupinám v Izraeli. Předkládám zde čtenáři vznik, vývoj a dílo několika vybraných skupin, které byly průkopníky tohoto směru. Jejich dílo a hlavně přínos v této oblasti.

Psytrance jako životní styl je tématem páté kapitoly. Předkládám zde charakteristiku *karahany*, a jaký význam má pro Izraelce. Popisuji zde, jak se karahana společně vyvíjí s nástupem psytrance v Izraeli v devadesátých letech minulého století. Svým způsobem navazuje na životní plážový styl turistů (cestovatelů a hippies) v Indii. Zde se však zaměřuje na požitek z uvedené rytmické hudby, ale bez užití drog. Dále zde představuji současné festivaly a kluby zaměřené na tento styl hudby. Jednu podkapitolu věnuji i drogám, které jsou už navždy spojené s elektronickou hudební scénou.

Významným zdrojem dílčích informací pro mou práci se staly publikace od autorů Grahama Johna, Toma Roma, Pascala Quernera a izraelských výzkumníků J. Schmidta, B. Meadana a výzkumnice Elinor Carmi. Cenné informace jsem čerpala z celé řady internetových zahraničních zdrojů. K upřesnění některých údajů jsem využila různých komunikací (Viber, Messenger, Facebook) na sociálních sítích s DJ v Izraeli.

1. TEORETICKÁ ČÁST

1.1 Terminologie trance kultury

V této části vysvětlím několik pojmů, které mohou být pro čtenáře nesrozumitelné, pokud nejsou dostatečně obeznámeni s jazykem elektronické hudby. Ve své práci uvádím pojem *psytrance*, který je zkratkou pro *psychedelic trance*. V komunitě lidí poslouchající *psytrance* existuje ještě kratší verze a to pouze *psy*. K elektronické scéně neodmyslitelně patří *rave*, ve slovníku lze nalézt definici slova jako událost/party, kde lidé tančí na elektronickou hudbu. Těmto lidem s proto říká *ravers*.¹ Tato označení jsou mezinárodní a používají se po celém světě napříč elektronickou hudbou.

Nicméně existují obdobné termíny v hebrejštině, které jsou charakteristické pouze pro Izrael a jedním z nich je *mesibot acid*, jednoduše pouze *mesibot*. Svou povahou se shodují s *acid house parties*, tzn. ilegálních party organizovaných na konci 80. let až počátkem 90. let. Avšak *mesibot* lze převážně určit jako *psytrance party*, narozdíl od *acid house parties*, kde se mísí dohromady více žánrů elektronické hudby, a to především díky náklonnosti k hudebnímu stylu *trance* v Izraeli, který má většinové zastoupení a lze ho považovat za nejvíce rozšířený. *Mesibot* mohou být různých velikostí a odehrávat se kdekoliv, přitahovat účastníky z různého prostředí a to zpravidla ve věkovém rozmezí 20 - 45 let. Rovněž je důležité podotknout, že *mesibot* se týká pouze *chilonim* (v hebrejštině sekulární). Pojmem *Trancistim* se označují lidé, kteří navštěvují *mesibot*. Upoutají pozornost svým osobitým tancem na tanečním "parketu" a zkráceně se vyznačují hesly - hudba, tanec, drogy, cestování.²

Dosibot jsou zcela zvláštní kategorií společenské události. Jsou to podobné party jako *mesibot*, jejich společným rysem je především *trance* hudba, avšak v mnoha oblastech se výrazně liší a mají svá specifická pravidla. Slovo *dosibot* lze rozdělit na *dos*, tedy slangový výraz pro ortodoxního žida a je projekcí od slova *dat* (v hebrejštině náboženství), a *bot* je přípona odvozená ze slova *mesibot*. Především jsou určeny nábožným Izraelcům, ti z nich, kteří pravidelně navštěvují *trance party* se mohou pojmenovat *dosistim*. Důvody, proč navštěvují tyto události

¹ OXFORD LEARNER'S DICTIONARIES. *Rave*. Získáno 10. 4. 2021, z Oxford Learner's Dictionaries: https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/rave_2

² SCHMIDT, J. *Full Penetration: The Integration of Psychedelic Electronic Dance Music and Culture into the Israeli Mainstream*. str. 39-41.

jsou zcela odlišné od důvodů, které mají *trancistim*. Smysl a filozofie psychedelické kultury je příliš nezajímá, pocházejí z odlišného prostředí a v tomto případě využívají elektronickou hudbu k boji proti vztahové krizi. *Dosibot* jsou naprosto veřejně podporované prostřednictvím internetových stránek či letáků a organizátoři se snaží dosáhnout co nejvyšší účasti, narozdíl od *mesibot*, kde je zpravidla party utajovaná a lidé se dorozumívají skrze osobní emaily a sociální sítě. *Dosibot* se konají ve čtvrtek nebo v sobotu večer, nikdy ne v pátek večer v předvečer Šabatu, na veřejných místech, zvláště nábožensky orientovaných, např. synagogách a také je zpravidla doprovází i naučné přednášky, živé kapely či stand-up komici. Obvykle trvají přibližně šest hodin od 20:30-2:00 h a jejich hlavním a nejdůležitějším záměrem je nalezení životního partnera.³

Dosibot navštěvují více ženy než muži, zejména kvůli zvýšenému společenskému tlaku. Dle pravidel se ortodoxní židé musí vyhýbat situacím, které mohou vést k fyzickému kontaktu s opačným pohlavím. Nicméně, společnost na *dosibot* je více otevřenější, *dosistim* nejsou striktně rozdělení dle pohlaví, ale mohou se pohybovat volně mezi sebou. Obvykle přijdou ve skupině, ať už s ženami či muži, se kterou zůstanou celý večer a strategicky plánují seznámení s opačným pohlavím. Příhodné jemné osvětlení napomáhá ortodoxním židům potlačit jejich plachost a také strach z toho, že by mohli porušit náboženská pravidla, která by mohla být dle jejich vyhlášky na veřejnosti nepřipustná. Intimní atmosféra a sexuální napětí vybízí ke srovnání s izraelskými *pick-up* bary, avšak *dosistim* se snaží jednat v souladu židovského práva, které zakazuje jakoukoliv fyzickou aktivitu před svatbou, proto dávají najevo svou sympatii skrze tanec nebo konverzaci s náznakem flirtu. Účastníci *dosibot* nadále žijí v souladu se zvyky svého náboženství, neužívají stimulační látky jako *trancistim*, místo toho užijí například kofein nebo alkohol.

Zdá se, že je na první pohled zřejmé, jak jsou od sebe tyto dvě party odlišné. Každá z nich zastupuje jiné úmysly - sekulární židé pomocí nich unikají každodenní realitě, zatímco nábožní židé je využívají jako společenskou událost, která jim pomůže dosáhnout tradice nalezení vhodného protějšku. Přestože se pohnutky ortodoxních židů zdají být odůvodněné, jejich účast na *dosibot* se může jevit v rozporu s jejich náboženskými ideály a výchovou.⁴

³ SCHMIDT, J. *Full Penetration: The Integration of Psychedelic Electronic Dance Music and Culture into the Israeli Mainstream*. str. 41-53.

⁴ SCHMIDT, J. *Full Penetration: The Integration of Psychedelic Electronic Dance Music and Culture into the Israeli Mainstream*. str. 54-61.

1.2 Technické pojmy

Moderní doba je produktem průmyslové revoluce a rozvoj průmyslu sebou přinesl nové objevy, vynálezy a technologie. Největší podíl na rychlém rozvoji měl proces elektrifikace, následné elektronizace a digitalizace. Tento proces nezůstal jen za branami výrobních závodů, ale zasáhl všechny oblasti lidské společnosti a nevyhnul se ani umělecké hudební oblasti. Vývoj elektronických součástek a s tím spojená digitalizace měly zásadní podíl na rozvoji nových hudebních nástrojů, na vytváření, modelování, uchování a reprodukci zvuku. Hudební oblasti se díky digitální revoluci dostal do ruky nástroj, který překročil všechny dosavadní možnosti a bariéry. Objevil se nový prostor, který není limitován a který nabízí nové alternativy a dimenze k vytváření nových hudebních směrů. Níže uvedenou techniku považuji za nejdůležitější, stručně k nim můžeme ještě přičíst zesilovač, DJ kontrolor nebo reproduktory.

V této části uvádím několik základních informací o komponentech a přístrojích užívaných při tvorbě a produkci elektronické hudby. Jejich hlavní výhodou a přínosem je rychlost a pružnost. Jako první zde uvedu syntezátor tj. elektronický hudební nástroj velice často ovládaný klávesnicí, generující širokou škálu zvuků produkováním a kombinováním dalších signálů různých frekvencí. Syntezátory mohou být analogové nebo digitální, ale právě prudký rozvoj digitalizace poskytl prostor pro výrobu špičkových hudebních zařízení nejen pro záznam zvuku, ale i pro jeho modulaci a syntézu. Digitální syntezátor dostal formou digitalizace do rukou nástroj, který má k dispozici nespočet možností jak vytvářet, zpracovávat a modulovat zvuk.⁵

Dalším důležitým prvkem je sampler tj. elektronický nebo digitální hudební nástroj, který se v určitém hledisku podobá syntezátoru. Rozdíl je především v tom, že negeneruje nové zvuky, ale používá zvukové nahrávky konkrétních hudebních nástrojů nebo určité části nahrávek, a nebo jiné zvuky (šumění moře, kakofonie velkoměst, výrobních závodů apod.).⁶

Třetí významné elektronické zařízení je mixážní pult, které slouží k úpravě a dalšímu šíření signálu jejich směšováním. Většinou disponuje několika vstupy (mikrofony, gramofony, CD přehrávače, kazetové přehrávače, hudební nástroje atd.) a několika výstupy, z nichž je signál

⁵ LEWIS, R. (2019). *Music synthesizer*. Získáno 18. 2. 2021, z ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA: <https://www.britannica.com/art/music-synthesizer>

⁶ Wikipedia. (2018). *Syntezátor*. Získáno 24. 1 2021, z Wikipedia: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Syntez%C3%A1tor>

veden k dalšímu zpracování, většinou ke koncovému zesilovači. Mixováním hudby mají v rukách DJ mocný kreativní nástroj k tvorbě hudby. Spolu s dalšími zařízeními (sampler, syntetizér) lze vygenerovat ohromující audio efekty, které zásadním způsobem mění emocionální tón hudby.⁷

Softwarové programy v oblasti hudby dnes zastávají důležitou úlohu a tyto moderní technologie přivádí řadu hudebníků ke změně stylu jejich tvorby. Pro tyto účely byl vystudovaným hudebníkem Davem Yarwoodem vyvinut nový programovací jazyk Alda, jehož nejčastějšími uživateli jsou právě komponisté a hudebníci. Hudebníci-programátoři tak zásadním způsobem mění metody a postupy, jakým je tvořena hudba. V současnosti mohou hudebníci komponovat celé koncerty bez využití jakéhokoliv hudebního nástroje.⁸

⁷ ROSS, D. (2019). *How Music Mixing Software Works*. Získáno 30. 1 2019, z howstuffworks: <https://entertainment.howstuffworks.com/music-mixing-software.htm>

⁸ LAYTON, J. (2016). *Composing in Code: Musician-Programmers Are Changing the Way Music Is Made*. Získáno 4. 11 2018, z howstuffworks: <https://entertainment.howstuffworks.com/composing-code-musicianprogrammers-are-changing-the-way-music-is-made.htm>

2. HISTORIE A PRŮBĚH ELEKTRONICKÉ HUDEBNÍ SCÉNY

Tato kapitola je stěžejním bodem pro celkové pochopení vzniku elektronické hudební scény v Izraeli a její postupné rozrůstání k většinové společnosti. Pokládám si zde otázku, jakým způsobem se trance dostal do Izraele, rovněž jaké kulturní a politické vlivy měly dopad na formování tohoto stylu. Na kořeny, z kterých se utvořil současný styl trance, odkazuje hned několik zdrojů.

2.1 Stručný vhled ke kořenům a vznik stylu psychedelic trance

K úplnému poznání tohoto fenoménu je třeba se vrátit k samému jádru, přesněji do bodu, který byl k formování trance v Izraeli zcela klíčovým. Respektive, vydejme se na místo zcela specifické svým prostředím a kulturou do indického státu Goa na jihozápadním pobřeží. Od ostatních indických států se liší zejména proto, že až do raných šedesátých let byl stále portugalskou kolonií. O pár let později se tato lokalita stala hlavní tepnou setkání cestovatelů z celého světa a také hippies ze západního pobřeží v USA.⁹

Ačkoliv se to může jevit překvapivě, kořeny stylu trance lze nalézt v kultuře hippies. Atmosféra a jedinečné prostředí obklopující hippies bylo pro nově vznikající subkulturu psytrancu inspirující a právě trancistim přejali jejich duchovno, pacifismus, kombinaci východních náboženských tradic a také prvky mysticismu. Stěžejní myšlenka sounáležitosti a jednoty byla později vyjádřena ve filozofii *PLUR*, zkratka pro *Peace, Love, Unity a Respect*, která je jakýmsi základem, jak se chovat a jaké hodnoty následovat. DJ Frankie Bones napsal v souladu s touto filozofií manifest pro *ravers* nesoucí název *PLUR*. Nejprve text svévolně obíhal mezi účastníky jedné party v USA, ale posléze byl přijat celou psychedelic komunitou.¹⁰ Pokud tedy porovnáme party ze šedesátých let a ranou psychedelic party lze si povšimnout jisté podobnosti, která je patrná především ve spiritualitě a obdobné atmosféře.

Stát Goa se stal jedno z průkopnických center hudební historie, kde se sdílela elektronická hudba a to právě díky technologii digitálního zvuku a možnosti nahrání zvukového záznamu na nosič v kazetě. Izraelci se poté vraceli zpátky domů s kazetami, kde měli nahranou elektronickou

⁹ MEADAN, B. (2006). *TRANCENational ALIENation*. str. 20-21.

¹⁰ GRISTINA, G. *From Goa to Rabin Square*. str 225.

hudbu. Kreativní hudební scéna, která vzkvétala v Goa je inspirovala natolik, aby začali vytvářet své vlastní nahrávky a hudební skupiny.¹¹

Podobná destinace jako byla Goa je Koh Phangan v Thajsku, kde se obdobně vyvíjel psychedelic trance. Velmi oblíbenou se stala pláž Hat Rin a to nejen pro Izraelce. Pověstné party v říši divů s místními kouzelnými houbičkami nabízeli ten správný psychedelický zážitek. Rovněž zde Izraelci nalézali inspiraci a podněty k vytvoření jejich vlastní trance a *psytrance* scény v Izraeli.¹²

2.2 Počátky elektronické hudby v Izraeli

Koncem 80. let se objevil první záblesk elektronické hudební scény v Izraeli. Izraelci, kteří právě dokončili povinnou vojenskou službu, přemýšleli, kam se vypravit na dovolenou, která by je nestála moc peněz a Indie se pro ně stala tím pravým místem.¹³ Když izraelští batůžkáři došli na krásné písčité pláže ve státě Goa, v Indii, byl to pro ně ráj. V této době již byli na plážích cestovatelé z celého světa a hippies, kteří organizovali party, které trvaly celou noc. Izraelcům se tento poklidný způsob života líbil a chtěli osvobodit svou duši od napětí, které zažívali doma v Izraeli. Právě zde mladí Izraelci přijali životní styl a hudbu psychedelic trance.¹⁴

Odborníci a účastníci hnutí se vzájemně se shodují na tom, že Izrael je považován za zemi, kde se psytrance začal velmi rychle šířit a postupně dosáhl značně vysoké popularity mezi mladými lidmi. Svou roli zde také sehrála politika indicko-izraelských vztahů, kde se na konci 80. let odehrály diplomatické změny a bylo tak jednodušší získat turistická víza do Indie. Tato zpráva měla zajisté nemalý vliv na cestování a tedy i předpoklad, že mnoho mladých Izraelců se aktivně podílelo na utváření hudebních žánrů jako goa trance, či *psytrance*. Většina mladých lidí pocházející ze střední a vyšší střední třídy, kteří dokončí povinnou vojenskou službu se vydává na

¹¹ ROM, T., QUERNER, P. (2011). *20 Years of Psychedelic Trance*. Solothurn: Nachtschatten Verlag AG, str. 205.

¹² ROM, T., QUERNER, P. (2011). *20 Years of Psychedelic Trance*. Solothurn: Nachtschatten Verlag AG, str. 215.

¹³ LOVETT, B. (13. 2 2015). *News electronic music in Israel*. Získáno 15. 3 2021, z Defected: <http://defected.com/news/electronic-music-israel/>

¹⁴ JOHN, G. (2010). *The Local Scenes and Global Culture of Psytrance*. str. 30-35.

cesty nebo jakýsi “gap year”. V hebrejštině se tento zvyk nazývá *tarmila’ut* a stal se tak častým, že ho bezpochyby můžeme považovat za rituál.¹⁵ Počátek tohoto trendu dle výzkumů sahá pravděpodobně do poloviny 70. let. V této době byl Izrael po dvou významných válkách - šestidenní a Jomkipurské - procházel sociálními změnami a vnitřní krizí. Izraelci toužili po duševní změně a právě v této době dorazily do Izraele myšlenky protestních hnutí ze šedesátých let a to mimo jiné zapříčinilo zidealizování východního náboženství a spirituality na východě, přesněji v Indii. Tato forma cestování se nepochybně rozšířila po Jomkipurské válce, kdy se mnoho vojáků potýkalo s posttraumatickým syndromem a tím pádem bylo obtížné se zapojit do společnosti. Taktéž první libanonská válka v roce 1982 zapříčinila zvýšený zájem o vycestování do zahraničí. Vznikl zde vzorec, kdy voják ihned po demobilizaci zahájí cestu za hranice, mnohdy i s dalšími vojáky, kdy dle slov profesora antropologie Ben- Ariho tato cesta znázorňuje spíše kontinuitu vojenské služby a vykonávání obdobných činností například plánování, chůze v menších skupinách či testování schopností. Naopak jiní autoři toto cestování vnímají spíše jako reakci.¹⁶ Za další milníky doplňující vzorec chování mladých vojáků lze považovat první (1987-1993) a druhou (2000-2005) intifádu. Načrtnutá tradice započatá generací v polovině 70. let se nakonec začala předávat z generace na generaci.

Elinor Carmi, izraelská výzkumnice a novinářka, sama navštěvovala psytrance party, poté udělala výzkum a přináší tak přínosný pohled zevnitř. Ve své publikaci uvádí, že kultura trance vyslyšela potřebu mladých lidí. Mladí Izraelci poznamenaní strašlivými událostmi a smrtí svých přátel, které byli svědky, měli podlomené zdraví. Ze strany armády jim nebyla poskytnuta žádná duševní pomoc, proto hudební žánr trance zaujal pozici terapeuta. Antropologický výzkumník specializující se na elektronickou taneční hudbu Graham St. John dodává, že *psychedelic parties* mohou být pro mladé Izraelce reakcí na nedostatek svobody ve srovnání s jejich vrstevníky z Evropy a USA. Většina výzkumníků se v tomto bodě shoduje a sdílejí názor, že psytrance kultura je úzce spojena s armádou a konflikty v zemi. V rámci rozšíření *psytrance* se tento předpoklad zdá být pochopitelný, avšak je třeba tyto interpretace příliš nezjednodušovat a dívat se na ně komplexněji.¹⁷

¹⁵ GRISTINA, G. *From Goa to Rabin Square*. str. 225 - 226.

¹⁶ CHAIM, N., COHEN, E. (2005). *Israeli Backpackers: From Tourism to Rite of Passage*. str. 8-12.

¹⁷ GRISTINA, G. *From Goa to Rabin Square*. str. 229-230.

2.3 Devadesátá léta

Na počátku 90. let minulého století byla izraelská elektronická hudební scéna ovlivněna známými kapelami jako Pink Floyd, Front 242, Kraftwerk a jinými, které ovlivňovaly vývoj elektronické hudby.¹⁸ Díky moderním technologiím, které umožňovaly rozvoj elektronických součástek vhodných ke stavbě nových elektronických zařízení spojených s hudebním průmyslem, se začala elektronická hudba rychle šířit. Obdobné plážové party, jaké se odehrávaly v Goa, se začaly šířit od Tel Avivu až po pláže v Aškelonu a dále po celé zemi. Výsledný elektronický zvuk nebyl ale ovlivněn jen Goa, ale také *chicago house*, *detroit techno* a *german trance*.¹⁹

Během devadesátých let se organizovaly *psytrance* party (*mesibot*), které se odehrávaly v přírodě (v lese či na pláži) a byly ilegální. Tehdy undergroundová komunita bojovala s vládou a také policií, která proti nim často zasahovala. Leckdy docházelo k zabavování vybavení a nejednou i zatčení samotných DJs. V tomto období se o samotnou *psytrance* komunitu začala zajímat média. Společně s negativním pohledem médií a zásahy policie se situace vyostřila. Hudební scéna se přesouvala dovnitř do licencovaných klubů. Atmosféra v klubech se často jevila chaoticky, DJs přinášeli publiku směsici žánrů přes *techno*, *acid techno* k ranému *trance*. *Trancistim* nikdy netušili, kolik mají času, než zakročí policie, proto tento tlak patrně vedl ke vzniku subžánru *nitzchonot*. Rychlé tempo a nakažlivá melodie *nitzchonot* rychle dosáhla úspěchu nejen v klubech, ale postupně i v rádiu.²⁰ Fenomén *psytrance* představoval pro Izraelce jakýsi únik od reality. Hudebník Barak Argaman tvrdí, že mladí lidé si chtějí odpočinout od neustálých konfliktů a násilí a ulevit tak jejich psychickému vypětí.²¹

První průkopníci subžánrů *goa trance* a *psychedelic trance* byli Avi Nissim a Lior Perlmutter, kteří jsou dnes celosvětově známí jako skupina Astral Projection. V průběhu devadesátých let rozšířili povědomí o těchto žánrech pomocí hitů jako *Kabalah* nebo *Still Dreaming*. Krátce po Astral Projection se začali projevovat další DJs jako California Sunshine

¹⁸ ROM, T., QUERNER, P. (2011). *20 Years of Psychedelic Trance*. str. 205-206.

¹⁹ LOVETT, B. (13. 2. 2015). *News electronic music in Israel*. Získáno 15. 3. 2021, z Defected: <http://defected.com/news/electronic-music-israel/>

²⁰ JOHN, G. (2012). *Global Tribe: Technology, Spirituality and Psytrance*. str. 239

²¹ BAIN, K. (19. 9. 2016). *Psytrance and Israel*. Získáno 15. 12. 2020, z Red Bull Music Academy: <https://daily.redbullmusicacademy.com/2016/09/psytrance-israel-feature>

nebo Sandman. Z důvodu technického pokroku a dostupnosti vybavení a jednoduchého pořízení vlastního počítače se mohl stát DJ každý. Tímto undergroundovým způsobem začínala většina DJs a postupně se vypracovali.²²

Neustálé intervence ze strany policie a elektronická hudební scéna neustále těsně spojovaná s omamnými látkami vyústilo přirozeně k obtížím. Autority se snažily kontrolovat různé párty, koncerty a festivaly a mnohdy i uzavírat. Organizátoři zpravidla neměli schválená oprávnění na pořádání party a tak byly rušeny policií. V roce 1997 v reakci na nešťastnou situaci se spojil Asher Haviv s izraelskou protidrogovou nadací a vznikl tak dosud největší festival v Ganei Huga, který byl také označen jako festival bez drog. Událost měla napomoci tomu, aby na *psytrance* scénu nebylo již pohlíženo jako scénu propojenou s drogami. Ovšem po počátečním nadšení se vše vrátilo do starých kolejí, média i nadále očerňovala účastníky i organizátory elektronické hudební scény. Později se konaly další protestní akce na podporu trance komunity a vše nakonec vygradovalo v roce 1998.²³ Na Rabinovo náměstí se uskutečnila demonstrace s heslem *give trance a chance*, kde lidé v řádech desetitisíců tančili na skladby slavných izraelských DJs.²⁴ Jeden z organizátorů byl znovu Asher Haviv, který stojí i za následnou demonstrací v Jeruzalémě *The Gathering*.²⁵

V roce 2000 byl vydán dokument od izraelského režiséra Isri Halpern *Psychedelic Zion*. Dokument byl natáčen v průběhu pozdních 90. let, sleduje tři mladé Izraelce a jejich nově založenou společnost *Peace and Love Productions*. Berto, Yoni a Revital pořádají ilegální psychedelic trance party pod širým nebem. Režisér zachycuje autentickou atmosféru, střety s policií a touhu po svobodě. Film dosáhl poměrně velkého úspěchu nejen v Izraeli, ale i na festivalech v New Yorku, Los Angeles nebo Torontu.²⁶

²² ROM, T., QUERNER, P. (2011). *20 Years of Psychedelic Trance*. str. 205-206.

²³ JOHN, G. (2012). *Global Tribe: Technology, Spirituality and Psytrance*. str. 239-240.

²⁴ DIKOVSKY, O. (27. 10. 2016). "*Give Trance a chance*" protest 1998 - Rabin Square Israel. Získáno 15. 12. 2020, z YouTube: https://www.youtube.com/watch?v=75G1z_BNDHo

²⁵ JOHN, G. (2012). *Global Tribe: Technology, Spirituality and Psytrance*. str. 239-240.

²⁶ HOTDOCS. *Psychedelic Zion*. Získáno 15. 4. 2021, z Hotdocs: <https://www.hotdocs.ca/archive/films/psychedelic-zion>

V říjnu 1999 se konala v Tel Avivu masivní událost *Love Parade*, následovala příklad měst jako Berlín, Amsterdam nebo New York - města která pořádala mohutné party v rytmu elektronické hudby. Na hlavní promenádě s výhledem na Středozemní moře tančilo přibližně 150 tisíc lidí. Davy lidí, hlasitá hudba, oslava konce milénia, čistá radost a láska k *psytrance* komunitě všechny účastníky spojila. Izraelský novinář Assaf Sagiv ve svém článku *Dionysus in Zion* přirovnává současné trance festivaly ke slavnostem ve starověkém Řecku, kde se pořádaly bouřlivé slavnosti pro boha Dionýsa. Dionýsos byl bohem vína, přinášel radost a uvolňoval tělo i mysl. Na jeho divoké oslavy se scházeli lidé všech vrstev, aby tancem, hudbou a omamnými látkami dosáhli jedinečné stimulace svých smyslů. Snažili se o dokonalé spojení s bohem, obvykle upadali do extáze, dokonce se jim povedlo dostat do stavu transu. Nezávislý pozorovatel skutečně může zpozorovat vzor v bakchanálii vracející se skrz elektronickou hudbu trance. Vzkříšení boha Dionýsa lze zahlédnout již v kontrakultuře 60. let, jejichž hnutí měla ambiciózní cíle, odporovala politickým a kulturním tradicím západní civilizace. *Květinové děti* se snažily zbavit moralistických pout a vrátit se zpět k přírodě.

Pohled na současnou psychedelie kulturu se může jevit jako přímý důsledek kontrakultury 60. let s přispěním rozvíjejících se technologií a také psychedelických látek, které měli významnou roli i v 60. letech. Současná trance scéna přilákala množství lidí, kteří nemají vůbec nic společného a pocházejí z odlišného prostředí. Telavivský týdeník píše - síla trance party je v neuvěřitelně činorodé atmosféře, lidství a soudržnosti, trance pomáhá lidem vyčistit si hlavu.²⁷

2.4 Současnost

Postupem času trance scéna dozrávala a vyvíjela se především v klubech. Na začátku tisíciletí, přestože Izrael začínal být vnímán jako trance velmoc, mnoho *trancistim* vnímá účast na party jako proti pravidlům. Připadají si odlišní od běžné izraelské společnosti, u většiny z nich si můžeme všimnout znepokojení nebo jisté obavy nad tím, že někdo důležitý může zjistit jejich pravidelnou účast na *psychedelic parties*. Část této těžkosti nepochybně drží v rukou média, která v předchozích letech a na počátku milénia stále vnímají tuto komunitu za špatnou.²⁸

²⁷ SAGIV, A. (2000). *Dionysus in Zion*. Získáno 25. 3. 2021 z Azureonline: <http://azure.org.il/article.php?id=289&page=2>

²⁸ GRISTINA, G. *From Goa to Rabin Square*. str. 230.

Počátkem nového století utrpěla elektronická hudební scéna tržné rány následkem izraelsko-palestinského konfliktu. V období druhé intifády proběhlo nespočet teroristických útoků - jedním z nich byl sebevražedný bombový útok spáchaný palestinským teroristou u vstupu na diskotéku v Tel Avivu. Incident, při kterém zemřelo 21 civilistů a 120 bylo zraněno, byl označen vládou za masakr.²⁹ Celá elektronická hudební scéna byla utlumena, přesto se stále objevovaly nová jména jako Astrix, Skazi nebo Alien Project, kteří nenechali, společně již se známými DJs, scénu vyhasnout. DJ Moscoman uvádí, že izraelská společnost je odhodlaná stát při sobě, zejména ve špatném období. Lidé jsou zde přizpůsobení politické situaci a zvláště mladí lidé jsou optimističtí.³⁰

Přestože *trancistim* souzní s filozofií *PLUR*, můžeme u nich nalézt postoje, které jsou s tím v rozporu. Na klasické *mesibot* je vždy možné pozorovat etnickou rozmanitost, avšak existují kategorie, které se označují jako nežádoucí. Již na počátku, kdy se účastníci o *mesibot* dozvídali skrze osobní emaily, organizátoři dbali na to, aby každá pozvánka byla jen pro konkrétní osobu a mohli tak předejít pozvání nežádoucích osob. Je to téma, nad kterým se příliš veřejně a otevřeně nediskutuje. Sami *trancistim* tvrdí, že osoba nežádoucí může být někdo, kdo není s *psytrance* hudbou propojený na spirituální úrovni a *mesibot* využívá pouze za účelem požitku. Pokud se *mesibot* koná v klubu, organizátoři dokonce použijí vyhazovače, aby zastránil potenciální vetřelce. *Trancistim* sami sebe popisují jako *anašim jafim* (beautiful people/krásní lidé), kteří jsou kultivovaní, aškenázského původu. Naopak nežádoucím přezdívali *arsim* (v izraelském slangu rváč) nebo *šimonim* (speciální název pro Židy ze severní Afriky nebo Blízkého východu) a jejich chování označují za vulgární. Zajímavé je, že *trancistim* se podle tohoto vzoru mohou nazývat *yoramim*, ale upřednostňují výraz *anašim jafim*. Je třeba podotknout, že tato skupina Aškenázů je zodpovědná za kulturní předsudky a hanlivá označení. Často prohlašují, že *mesibot* se podaří, pokud je většina účastníků *anašim jafim*. Tato struktura může naznačovat hluboce zakořeněné předsudky každodenního života *trancistim*.³¹

²⁹ GRISTINA, G. *From Goa to Rabin Square*. str. 234.

³⁰ LOVETT, B. (13. 2 2015). *News electronic music in Israel*. Získáno 15. 3. 2021, z Defected: <http://defected.com/news/electronic-music-israel/>

³¹ SCHMIDT, J. *Full Penetration: The Integration of Psychedelic Electronic Dance Music and Culture into the Israeli Mainstream*. str. 44-46.

Projekt Moksha³² je projektem, který byl založen v roce 2012 u příležitosti jejich prvního letního festivalu. Jejich filozofie vychází z psychedelie kultury, východního náboženství, spiritualismu, meditace a všeobecně odkazuje na kulturní dědictví a zrod žánru goa trance v Indii. Zaměřují se na šíření myšlenky lásky, míru a svobody a následně se snaží vytvořit místo, (událost festivalu) kde všichni účastníci pocítí spojení se svou duší. Organizátoři projektu zde vidí příležitost ke změně. Pomocí sdílené hodnoty a tou je společná vášeň k psychedelie kultuře se snaží o vytvoření jedinečného a bezpečného místa pro rozmanité komunity lidí. Vzájemně usilují o toleranci a respekt, o místo, kde se mohou setkat Palestinci s Izraelci, nalézt porozumění a sdílet psytrance hudbu, která nás všechny spojuje.³³ Projekt je stále aktivní, vytváří události po celém Blízkém východě a díky internetu spojuje milovníky elektronické hudby po celém světě.

Důkaz o tom, že oblíbenost žánru trance je na svém vrcholu, dokazuje počet hudebních vydavatelství specializujících se pouze na *psytrance*. Izrael celkově zaujímá 7% v celosvětové produkci a na počet obyvatel je jedním z nejlepších.³⁴ V průběhu let, kdy se psychedelie trance rozvíjel a vznikaly nové subžánry, například *progressive* nebo *full-on*, které se posléze staly velmi trendy, se stal komerční. Naneštěstí izraelský *psytrance* má obrovský vliv na celý svět. Izraelští DJs jsou v čele světových festivalů a událostí. Maďarský festival O.Z.O.R.A je řádným příkladem.³⁵ V současnosti je trance převládajícím žánrem elektronické hudby v Izraeli a stává se natolik atraktivním, že na něj lidé tančí dokonce i na svatbách.³⁶

³² Slovo Moksha v sanskrtu znamená svoboda, nebo také stupeň meditace, kdy se tělo, mysl a duše spojí v jeden celek.

³³ GRISTINA, G. *From Goa to Rabin Square*. str. 231.

³⁴ JOHN, G. (2012). *Global Tribe: Technology, Spirituality and Psytrance*. str. 233.

³⁵ BAIN, K. (19. 9. 2016). *Psytrance and Israel*. Získáno 15. 12. 2020, z Red Bull Music Academy: <https://daily.redbullmusicacademy.com/2016/09/psytrance-israel-feature>

³⁶ ROM, T., QUERNER, P. (2011). *20 Years of Psychedelic Trance*. str. 207.

3. TRANCE A NEJVÝZNAMNĚJŠÍ SUBŽÁNRY

V této kapitole představuji tři nejdůležitější žánry trance kultury. Elektronická hudba se stále rozvíjí a některé žánry se nadále rozdělují a vznikají tak nové subžánry. Na konci kapitoly stručně uvádím další subžánry *psytrance* významné pro území Izraele.

3.1 Trance

Trance je hudební žánr, který vznikl koncem 80. let minulého století. Někteří hudební nadšenci přesto tvrdí, že jeho hudební historie sahá mnohem hlouběji do minulosti. Tento žánr nemá žádnou výchozí definici, popis není zcela jednoznačný a jednotlivé skladby se od sebe mohou lehce lišit, ovšem důležité pro tento žánr je melodie, bicí a basa. Významný je opakující se základní motiv, který se skládá z melodie, bicích a bas. Základ vychází z techna, má tedy 4/4 rytmus a může být jak rázný tak i oddechový, záleží na preferencích každého DJ.³⁷

Z hudebního hlediska se trance vyvíjí z žánrů techno a house, ale kořeny trance můžeme nalézt až ve starověké východní kultuře. V polovině devadesátých let popularita tohoto žánru stoupala prudce vzhůru a trance se tak stal jedním z nejoblíbenějších žánrů elektronické hudby.³⁸ S rostoucí komercializací a vlivem médií se tento styl proměnil v něco, co už ani zdaleka nepřipomíná původní styl trance. V současné době se snaží vyprostit od komerce.³⁹

³⁷ MANOLO. (28. 10. 2017). *The history of trance music 1969 – 2005 (long with video)*. Získáno 15. 12. 2020, z Genkisound: <http://www.genkisound.com/the-history-of-trance-music/>

³⁸ MOODBOOK. (2019). *Trance*. Získáno 15. 12. 2020, z Moodbook: <http://www.moodbook.com/music/trance.html>

³⁹ ROMAN. (19. 3. 2008). 4. díl: *Trance znamená hypnotický stav*. Získáno 16. 12. 2020, z Techno: <http://www.techno.cz/clanek/25151/4.-dil-trance-znamená-hypnotický-stav>

3.2 Goa trance

Goa trance, který je předchůdcem psychedelic trance nebo *psytrance* a který se stal fenoménem v Izraeli, nám v určitém smyslu může poskytnout řadu odpovědí na to, jak se formovala izraelská elektronická hudební scéna. Anjuna Beach, světově proslulá pláž ve státě Goa, v Indii, je kolébkou vzniku goa trance, subžánru trance hudby. Své jméno si zapsala do světa elektronické hudby především pro své nezapomenutelné party při úplňku na pláži, které se během několika let rozšířily po celém východním pobřeží Izraele.⁴⁰

Nicméně hudební historie sahá mnohem dále, konkrétně do poloviny 60. let. Jak jsem již představila ve druhé kapitole - tato destinace se stala populární zejména pro hnutí hippies. Často se v textech zmiňuje San Francisco, z kterého také hippies nakonec na pláži v Goa dorazili. Hlavními důvody byly skutečnosti kvůli kterýmž protestovali – materialismus, hamižnost, byrokracie a podobně. Již se ve své zemi necítili natolik svobodní, a proto hledali nové destinace, kde jim nebude nikdo určovat, jak mají žít svůj život⁴¹

Dále sem přicházelo například mnoho cestovatelů či batůžkářů. Přicházeli z Evropy a Severní Ameriky a začali tady nový život v ráji.⁴² Většina z nich procestovala Indii, než se usadili na západních březích nedaleko hlavního města Panadží, indického státu Goa. Docházelo zde k mixování západních a východních kultur, které se navzájem ovlivňovaly. Lidé současně čerpali z duchovních tradic Indie, které se postupně vstřebávaly do nově vznikající hudby, umění a nápadů.⁴³

Goa Gil, hudebník, DJ a jeden ze spoluzakladatelů *the Goa State of Mind*, byl jeden z průkopníků, který zažehl jiskru první „úplňkové party“. Gil a další podobně smýšlející lidé začali zakládat skupiny, společně sestavili jeviště přímo na pláži a stáli na začátku hudební

⁴⁰ (KALEPU, 2015) KALEPU, A. (12. 2. 2015). *History Of Raves: Anjuna Beach + Goa Trance*. Získáno 23. 11. 2020, z DJ TECHTOOLS: <https://djtechtools.com/2015/02/12/history-of-raves-anjuna-beach-go-trance/>

⁴¹ MIOTTI, M. (20. 7. 2017). *What is Psytrance*. Získáno 19. 12. 2020, z Sparked: <https://www.sparkedmag.com/psytrance-history-psychedelic-trance/>

⁴² KALEPU, A. (12. 2. 2015). *History Of Raves: Anjuna Beach + Goa Trance*. Získáno 23. 11. 2020, z DJ TECHTOOLS: <https://djtechtools.com/2015/02/12/history-of-raves-anjuna-beach-go-trance/>

⁴³ ROM, T., QUERNER, P. (2011). *20 Years of Psychedelic Trance*. str. 20.

evoluce. Stali se Djs jejich doby, zpočátku mixovali žánry jako rock, rhythm and blues a jazz, později začali s experimentováním vlastních remixů a nejranejších forem techna.⁴⁴

Během této doby, kdy Goa zažila svou barevnou historii, se zde pohybovaly významné osobnosti jako 8-Finger Eddie, French Laurent, Acid Eric a mnoho dalších, kteří vytvořili a zpopularizovali Goa scénu. Toto svobodné a nezávislé místo se stalo synonymem pro drogovou scénu. Jedním z důvodů, proč tomu tak bylo, byl fakt, že Indie neměla žádné protidrogové právo až do roku 1989. Tedy veškeré drogy do té doby byly zcela legální.⁴⁵

Pláže Anjuna nebo Vagator se tak staly místem setkání pro pozoruhodnou skupinu lidí z celého světa a ze všech sociálních vrstev. Inspirovali se navzájem mezi sebou a podařilo se jim vybudovat žánr elektronické hudby, výjimečný svou osobitostí a trvale propojený s místem svého vzniku. Značné množství DJs a účastníků *psychedelic parties* dospěli k závěru, že goa trance a jeho původní zvuk zní nejlépe na písčité pláži a málokterý DJ ho umí správně interpretovat ve své domovině. Je to část historie, kde Izraelci zaujímají klíčové postavení a na této "hudební konferenci" se podíleli od samého začátku. DJs z Izraele se do Indie vraceli pravidelně a nastartovali tak hudební evoluci v rámci kultury trance. Obvykle zde našli bezmeznou inspiraci. Mezi nimi byli i věhlasní průkopníci psychedelic trance Astral Projection nebo Infected Mushroom.

Goa je stále vlastní pro žánr trance, ale stupňující se globalizací a komercí se prosazují i jiné žánry elektronické hudby jako house nebo techno. V porovnání s tím, jaká byla Goa před 30 lety a jaká je dnes, je to především komerce, než soudržná komunita, která zde byla dřív. Hudebníci, kteří zažili narození goa trance, cítí, že Indie pomalu ztrácí své kouzlo a nevinnost.⁴⁶

⁴⁴ ROM, T., QUERNER, P. (2011). *20 Years of Psychedelic Trance*. str. 20.

⁴⁵ ROM, T., QUERNER, P. (2011). *20 Years of Psychedelic Trance*. str. 25-26.

⁴⁶ ROM, T., QUERNER, P. (2011). *20 Years of Psychedelic Trance*. str. 220.

3.3 Psychedelic Trance

Psychedelic trance, též nazývaný *psytrance* historicky vychází z žánru goa trance, který je představen v předešlé kapitole. Podstatná skutečnost, která se odráží v žánru goa je, že dnešní *psytrance* je hluboce zakořeněný ve spiritualitě a znovuzrození. Vlivem těchto předpokladů se psychedelic festivaly a události konají zvláště v přírodě, kde proudí náležitá energie. Nejfrekventovanější lokace jsou lesy nebo místa kolem vody. Specifické vlastnosti tohoto žánru jsou silné ostré basy a mnohvrstevnatost za pomoci různých nástrojů jako je kytara, bubny, atd. Rychlost je obvykle okolo 140 bpm.⁴⁷

Název *psychedelica* pochází původně ze dvou řeckých slov a to *psyche* a *delos*, které v překladu znamenají duše a odhalit nebo odkrýt. Význam je tedy zřejmý, a sice otevřít svou duši, odhalit sám sebe/svou duši.⁴⁸

DJ Chicago objasňuje, jak psytrance může působit na lidský organismus. Pokud člověk poslouchá tento druh hudby, může prožít mimořádné zážitky, které s sebou tato hudba a trance celkově přináší. Nelze to správně vyjádřit slovy, ale skrze tanec a vnímání vrstev, které psychedelic trance zahrnuje to lze zažít. Tato neobyčejná cesta se stává smysluplnou. Konkrétně zvuk má vliv na naše tělo tak, jak to jiné umění nedokáže. Zvuk dokáže ovlivňovat naši fyzickou stránku.

DJ Android vysvětluje, že pocit, který zažívá člověk na tanečním parketu, se dá přirovnat k prvnímu pochopení smyslu jógy nebo meditace. Na světě jsou věci, které existovaly dávno před námi a budou zde nadále i po nás.⁴⁹ Celá komunita lidí je postavena na hodnotách hippie kultury, které jsou svoboda a láska. Základním prvkem na *psytrance* festivalech je radost ze života a také vzájemný soulad mezi lidmi a přírodou. Skrze dechberoucí hudbu lze nabýt úchvatný zážitek.

⁴⁷ MIOTTI, M. (20. 7. 2017). *What is Psytrance*. Získáno 19. 12. 2020, z Sparked: <https://www.sparkedmag.com/psytrance-history-psychedelic-trance/>

⁴⁸ ROM, T., QUERNER, P. (2011). *20 Years of Psychedelic Trance*. str. 86.

⁴⁹ MIOTTI, M. (20. 7. 2017). *What is Psytrance*. Získáno 19. 12. 2020, z Sparked: <https://www.sparkedmag.com/psytrance-history-psychedelic-trance/>

Nyní uvedu několik dalších důležitých subžánrů, které se zformovaly z žánru psychedelic trance. Mezi nejběžnější patří například *progressive psy* - objevuje se na počátku 21.st., je o něco pomalejší než psychedelic, rozmezí bpm je 134-138. *Nitzchonot* (hebrejsky vítězství) je subžánr goa trance, vznikl v polovině 90. let v Izraeli, tempo je rychlejší 145-160 bpm a typické jsou orientální melodie. Posluchači trance hudby ho mohou rovněž znát pod názvy *uplifting goa* nebo *morning goa trance*. DJ Astrix je klasickým představitelem *nitzchonot* - více o něm v nadcházející kapitole. *Full-on*, taktéž *israeli full-on* je hravý, rychlý (140-148 bpm) a vytváří originální rytmus. Naproti tomu subžánr *psychedelic chillout* přináší relaxaci a pomalé tempo 90-120 bpm.⁵⁰

Internetová stránka *psytranceguide.com* nabízí kompletní přehled všech subžánrů a skrze aplikaci spotify si lze poslechnout každý subžánr zvlášť a pozorovat tak mezi nimi rozdíly.

⁵⁰ PSYTRANCE GUIDE. Získáno 23. 4. 2021, z Psytrance Guide: <https://www.psytranceguide.com>

4. VÝBĚR VÝZNAMNÝCH HUDEBNÍCH SKUPIN

4.1 Astral Projection

Astral Projection je jedna z předních elektronických hudebních skupin v Izraeli. Avi Nissim a Lior Perlmutter, kteří jsou zakládající členové skupiny, jsou považováni za průkopníky Goa trance a psychedelic trance v Izraeli.⁵¹

Avi i Lior se začali věnovat elektronické hudbě již od studií na střední škole. Avi už byl známý DJ, když v roce 1989 společně s Liorem vytvořili skupinu SFX.⁵² První zlom proběhl v roce 1991, kdy skupina vydala singl *Monster Mania*, který byl tak úspěšný, že začali pracovat na svém prvním albu. Mezitím se ke skupině připojili Yaniv Haviv a Guy Sebbag, se kterými na nové hudbě pracoval především Avi, Lior byl v USA. Na začátku roku 1994 založili svou vlastní nahrávací společnost *Trust in Trance* a později vydali své první album *Trust in Trance Vol. 1*, které se stalo velmi úspěšným.⁵³

Inspirací v jejich hudební tvorbě kromě jiného, se staly také pobyty v Goa (Indie) na pobřeží Indického oceánu v malebném tropickém prostředí s písčnými plážemi. Toto místo bylo velice atraktivní pro turisty z celého světa. Další významný mezník v jejich tvorbě nastal, když se naskytla možnost nahrávání v profesionálním studiu v New York City.⁵⁴

Rok 1995 se stal pro hudební skupinu zlomovým. Otevřeli si své vlastní studio, kde vytvářeli novou hudbu, více komerční než tomu bylo v minulých letech. Vzhledem k této události se stali viditelnější a zúčastnili se tak několik událostí a festivalů po celé Evropě. Druhé album, nazvané *Trust in Trance Vol. 2* vystřelilo v izraelském žebříčku nejlepší prodávané album na druhé místo a stalo se tak úspěšné nejen v Izraeli. Obsahovalo hit *Mahadeva*, který se skutečně stal jednou z neznámějších skladeb skupiny a otevřel jim tak dveře do celého světa. Své druhé

⁵¹ PROJECTION A. (2019). *Astral Projection*. Získáno 25. 2. 2021, z Facebook: https://www.facebook.com/pg/astralprojectionofficial/about/?ref=page_internal

⁵² SFX - zkratka pro zvukový efekt

⁵³ ASTRAL PROJECTION. (11. 3. 2019). *Astral Projection Aban Don SFX*. Získáno 20. 4. 2021, z Isratrance: <http://www.isratrance.com/artists/astral-projection-a1.html>

⁵⁴ (TRANCENTRAL, 2019)

album již vydali pod novým názvem jako Astral Projection a to ve složení Avi, Lior a Yaniv. Guy Sebbag se rozhodl opustit skupinu.⁵⁵

Trust in Trance Vol. 3, třetí album, které Astral Projection vymrštilo k výšinám. Album, které bylo zrecenzováno britskými vůdčími hudebními magazíny jako veledílo. Jejich skladby hrály přední DJs po celém světě, včetně na plážích v Goa. Následoval ohromný úspěch, který byl zachycen v živých vystoupeních, které skupina pořádala po celém světě. Dokonce bylo vytvořeno pomocí počítače animované video skladby *People Can Fly*,⁵⁶ které se vysílalo na MTV Europe a dalších evropských televizních stanicích.⁵⁷

Další album, které určitě stojí za zmínku je *Dancing Galaxy*, které je nejprodávanější album skupiny. Skupina vydala celkem devět studiových alb⁵⁸ a k tomu nespočet skladeb, mixů a kompilací. V současné době se připravují na událost výročí hudebního vydavatelství TIP, se kterým Astral Projection spolupracují již od roku 1996, která se pořádá v květnu 2019.⁵⁹

4.2 Infected Mushroom

V roce 1996 se setkali a spojili dva začínající izraelští Djs Erez Eisen a Amit Duvdevani a vznikla tak skupina s názvem *Infected Mushroom*, kterého se ujali od rozpadlé punkové skupiny. Na scéně jsou téměř pětadvacet let a jsou označováni za legendy elektronické hudby. Jejich tvorba zahrnuje chytlavé mnohvrstvé melodie a pozoruhodná živá vystoupení, při kterých

⁵⁵ ASTRAL, P. (11. 3. 2019). *Astral Projection Aban Don SFX*. Získáno 20. 4. 2021, z Isratrance: <http://www.isratrance.com/artists/astral-projection-a1.html>

⁵⁶ YOUTUBE. (2014). *Astral Projection - People Can Fly HD*. Získáno 12. 1. 2021, z YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=hJqP7xMS1IE>

⁵⁷ ASTRAL, P. (11. 3. 2019). *Astral Projection Aban Don SFX*. Získáno 20. 4. 2021, z Isratrance: <http://www.isratrance.com/artists/astral-projection-a1.html>

⁵⁸ ROM, T., QUERNER, P. (2011). *20 Years of Psychedelic Trance*. str. 205

⁵⁹ RAJA, J. (2019). *Raja Ram & TIP Records 25 Year Anniversary*. Získáno 2. 3. 2021, z YouTube: https://www.facebook.com/events/349849435655571/?active_tab=about

používají dokonce nástroje, například kytaru.⁶⁰ Věnují se zejména psychedelic trance, nicméně během let nasbírali velmi rozmanitou škálu žánrů přes elektronickou hudbu až k hip hopu nebo rocku. V roce 2007 získali 9. místo, dosavadní nejlepší místo, v žebříčku Top 100 Djs v hudebním magazínu DJ Mag. Skupina se účastní světových festivalů jako *Ultra Music Festival* v Miami nebo Coachella. Tohle jsou důkazy, které potvrzují celosvětový vliv skupiny. Zpočátku své kariéry se kapela potýkala s odmítnutím u většiny nahrávacích společností v Izraeli. Posléze své debutové album, *The Gathering*, vydali u společnosti BNE.⁶¹ V roce 2009 zažili obrovský úspěch s albem *The Legend of the Black Shawarma* a dokonce se objevilo v *U.S. Billboard chart*.⁶² Za dobu jejich působení dohromady vydali 12 studiových alb a několik desítek singlů.⁶³

Infected Mushroom v rozhovoru vysvětlují, co je na začátku jejich kariéry ovlivnilo. Byl to heavy metal a také party v Goa, které Amit Duvdevani navštěvoval. Tyto skutečnosti měly vliv na jejich budoucí tvorbu. Při práci ve studiu často využívají zvuku kytary, většinu si nahrávají a v programu upravují sami, ale příležitostně jim pomáhá i zkušený kytarista.⁶⁴ V současné době žijí v LA a pořádají živé show po celém světě, v nadcházejících měsících je čeká Las Vegas nebo Moskva.⁶⁵

⁶⁰ THEDJLIST. (2019). *Infected Mushroom*. Získáno 14. 2. 2021, z THEDJLIST: <https://thedjlist.com/djs/infected-mushroom/info/#msg/>

⁶¹ THEDJLIST. (2019). *Infected Mushroom*. Získáno 14. 2. 2021, z THEDJLIST: <https://thedjlist.com/djs/infected-mushroom/info/#msg/>

⁶² RESIDENTADVISOR. (2019). *Infected Mushroom*. Získáno 7. 3. 2021, z Residentadvisor: <https://www.residentadvisor.net/dj/infectedmushroom/biography>

⁶³ DISCOGS. (2019). *Discography*. Získáno 18. 2. 2021, z Discogs: https://www.discogs.com/artist/14602-Infected-Mushroom?filter_anv=0&subtype=Singles-EPs&type=Releases

⁶⁴ LEVINE, M. (29. 11. 2017). *Geeking Out With Infected Mushroom*. Získáno 15. 12. 2020, z Emusician: <https://www.emusician.com/gear/geeking-out-with-infected-mushroom>

⁶⁵ MUSHROOM, I. (2019). *INFECTED MUSHROOM*. Získáno 4. 3. 2021, z Facebook: https://www.facebook.com/pg/infectedmushroom/events/?ref=page_internal

4.3 Astrix

Na konci devadesátých let byl Astrix, vlastním jménem Avi Shmailov, okouzlen žánrem Goa trance, který ho inspiroval k přehodnocení své dosavadní tvorby a vytvoření svého prvního psy alba *Eye to Eye*. Bezprostředně po vydání debutového alba, v roce 2002, se stal značně populární. O dva roky později vydává další album, *Artcore*, kterým potvrzuje svůj jedinečný styl a nesmírný přínos pro psy trance scénu.⁶⁶

Astrix se dostal do žebříčku Top 100 DJs v magazínu DJMag a v roce 2007 dosáhl 18. příčky. Navštívil několik světových festivalů včetně *SW4* v Londýně po boku Paul van Dyk nebo *Love Parade* v Německu. Dnes hraje nejen v nejproslulejších klubech v Evropě, ale dokonce i v USA nebo na festivalech v Brazílii. Během svých vystoupení dokáže připravit pro své publikum unikátní show. V rozhovoru pro magazín *Insomniac* uvádí, že hudba má být jakýmsi průvodcem pro smysluplný zážitek, který můžete zažít na tanečním parketu. Hudba a vytváření žánru psytrance by měla být duchovní záležitostí, pokud chcete vytvořit skutečně hodnotnou a kvalitní hudbu. Při práci na svém posledním albu, *He.art*, se snaží, aby právě duchovno bylo z alba cítit.⁶⁷

⁶⁶ ASTRIX. (2019). *Astrix*. Získáno 2. 3. 2021, z Facebook: https://www.facebook.com/pg/Astrix.Official/about/?ref=page_internal

⁶⁷ DIAS, A. (25. 5. 2017). *Astrix and the Language of Psytrance*. Získáno 12. 4. 2021, z *Insomniac*: <https://www.insomniac.com/magazine/astrix-and-the-language-of-psytrance/>

5. PSYTRANCE JAKO ŽIVOTNÍ STYL

Psytrance můžeme vnímat jako životní styl, protože právě psytrance je spojen s uměním a kulturou. *Psytrance* party je vždy spojena s pestrými dekoracemi, které znázorňují přírodu nebo duchovno. Mnohé z nich mají také nějaké konkrétní téma například UFO. Často jsou užívány symboly buddhismu, zvířat, rostlin a ornamentů.⁶⁸

K *psytrance* subkultuře také neodmyslitelně patří móda. Tato jedinečná móda během dvou desetiletí prošla vývojem a dokonce začíná být prezentována na módních přehlídkách v Paříži. Oblečení je s jistotou spojováno s Goa a lidé se především skrze něj snažili o sebevyjádření. Některé módní kousky dokonce umocňovaly sílu drog jako LSD.⁶⁹

5.1 Drogy

Užívání drog na hudebních festivalech byl odjakživa velký problém nejen v Izraeli, ale i na celém světě. Nejvíce to patrně platilo na festivalech elektronické hudby. Izraelští vojáci, kteří byli vystresovaní po několikarocní službě v armádě, nacházeli klid v trance hudbě. Tisíce vojáků navštívilo Indii, kde se často věnovali poslechu hudby a přibližně 90 % z nich i těžkým drogám.⁷⁰

Užívání drog na večírcích má dlouhodobou tradici. Bohužel postupem času slovo „droga“ začalo být označení pro obrovský počet látek. Psychedelické látky používající se na festivalech elektronické hudby v Izraeli i jinde na světě, mají za účelem povznést mysl a otevřít ji novým poznatkům. Dané látky vám pomůžou vnímat mnoho věcí kolem sebe velice emocionálně s hlubokým smyslovým prožitkem. V případě poslechu hudby se tento prožitek ještě znásobil.⁷¹

Na festivalech v Izraeli se převážně používali/používají psychedelické a halucinogenní látky, které tyhle pocity a stavy mysli naladí. Termín *psychedelic* je spojení dvou řeckých slov, *psyche* (duše, duch, mysl) a *dēlos* (odkrýt, čistota). Avi ze skupiny Astral Projection

⁶⁸ ROM, T., QUERNER, P. (2011). *20 Years of Psychedelic Trance*. str. 110.

⁶⁹ ROM, T., QUERNER, P. (2011). *20 Years of Psychedelic Trance*. str. 159

⁷⁰ BELHUMEUR, J. M. (6. 8. 2018). *Dancing on Common Ground*. Získáno 29. 1. 2021, z Tablet: <https://www.tabletmag.com/jewish-life-and-religion/266856/dancing-on-common-ground>

⁷¹ ROM, T., QUERNER, P. (2011). *20 Years of Psychedelic Trance*. str. 86

v rozhovoru uvedl, že ho opravdu mrzí, že jejich skupinu vláda označila za propagátory drog. Vládě naprosto nezáleželo na nějakých detailech, hudebníci ze skupiny Astral Projection byli skoro označeni za zločince. Avi řekl, že o jedinou věc, kterou jim kdy šlo, byla hudba a nic jiného.⁷² Lidé užívající dané drogy se často snášejí do jakéhosi stavu mysli, při kterém neovládají své tělo nebo se snaží vzdorovat okolní realitě. Jiní se zase dostanou do stavu blaženosti, ve kterém jsou naprosto uvolnění a snaží se vnímat hudbu každou buňkou svého těla.⁷³

Timothy Leary, jedna z centrálních postav působící na poli drogové scény v 60. letech a zejména popularizátor drogy LSD prolamuje bariéry vědomí a přináší mnoho nových poznatků v oblasti psychoaktivních látek. Jako halucinogen LSD doprovázel kontrakulturu 60. let a zejména hippies, následující stimulační droga extáze, významná pro taneční elektronickou scénu, je opětovně využívána účastníky na *rave* party. Účastníci své zkušenosti s extází popisují až jako mystický zážitek, znovuspojení s přírodou a vesmírem, cítí všudypřítomnou lásku k ostatním lidem bez ohledu na jejich rasu nebo pohlaví. Výzkumník Russell Newcombe poznamenává zajímavý úhel pohledu na fenomén trance kultury: DJ se jeví jako kněz při slavnostním obřadu, kdy mixážní pult zobrazuje oltář, pozoruje tančící dav a snaží se s ním propojit, poté správně reagovat na jeho potřeby. V 90. letech minulého století spotřeba extáze skutečně vzrostla a mezi mládeží se stala velice populární. Tablety byly mladistvými rozdané a konzumované na školách i večírcích a elektronickou hudební scénu tak zahalil černý mrak.⁷⁴

5.2 Karahana

Slovo *karahana* označuje v izraelském slangu životní styl, který se zrodil v průběhu devadesátých let v Izraeli. Kultura, která je silně spjata s přírodou, láskou a harmonií. Obsahovala prvky šamanismu a hinduismu přenesené z Indie, kolébkou žánru trance.⁷⁵

⁷² ASTRAL, P. (11. 3. 2019). *Astral Projection Aban Don SFX*. Získáno 20. 4. 2021, z Isratrance: <http://www.isratrance.com/artists/astral-projection-a1.html>

⁷³ MUELLER, C. (2019). *Former Israeli Soldiers "Flipping Out" in India*. Získáno 25. 3. 2021, z Jewish Post: <http://www.jewishpost.com/culture/Former-Israeli-Soldiers-Flipping-Out-in-India.html>

⁷⁴ Sagiv, A. (2000). *Dionysus in Zion*. Získáno 25. 3. 2021 z Azureonline: <http://azure.org.il/article.php?id=289&page=2>

⁷⁵ ROM, T., QUERNER, P. (2011). *20 Years of Psychedelic Trance*. str. 204-205

Dalším a často používaným významem v Izraeli je stav, kdy člověk prožívá *trance/psytrance* hudbu opravdu naplno. Většinou se tento stav odehrává na party a nesouvisí s drogami, jak se může na první pohled zdát.⁷⁶

Karahana je také název pro první dokumentární film o psychedelic trance, který zachycuje jeden z prvních *psytrance* festivalů na severu Izraele v roce 1997. Je proslulý pod označením *Huga Festival*, vzhledem k místu Ganey Huga, na kterém se konal nebo také *Drugless Festival*. Trance komunita byla často pronásledovaná úřady a policií a následně vypátrané party byly zastaveny. Lidé tím byli nejednou zaskočení a přemýšleli, jak tomu zabránit. Asher Aviv, vizionář a zakladatel umožnil této komunitě festival, který byl sponzorován neziskovými organizacemi a povolen policií, která zároveň dohlížela na jeho průběh a kontrolovala, že opravdu probíhá bez drog. První den se objevilo na festivalu přibližně 2500 lidí, zřejmě nikdo nepředpokládal, že se to doopravdy uskuteční. Nicméně, druhý den, kdy se rozkřiklo, že na festivalu vystupují Djs z Japonska, Francie, Velké Británie a samozřejmě Izraele, přijelo několik dalších tisíc fanoušků. Celá akce trvala dohromady tři dny a navštívilo ji přes 20 000 lidí. Tato jedinečná událost, která se odehrála na území Izraele se nejen zapsala do historie, ale také vytvořila atmosféru, kterou lidé zažívali v Goa (Indie) nebo Koh Phangan (Thajsko). Převládající energie na festivalu by se dala považovat za skutečnou karahanu.⁷⁷

5.3 Hudební festivaly v Izraeli

Festivaly v Izraeli se obvykle konají během židovských svátků například na Pesach, Purim nebo Sukot a jsou značně populární. Společnost *Groove Attack* často organizuje festivaly a stojí i za jedním z vůdčích festivalů Neverland.⁷⁸

⁷⁶ URBANDICTIONARY. (2004). *Karahana*. Získáno 23. 2. 2021, z Urbandictionary: <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=KARAHANA>

⁷⁷ TRANCENTRAL. (2019). *Karahana the story of the first psychedelic trance festival 1997*. Získáno 24. 2 2021, z Trancentral TV: <https://trancentral.tv/2016/02/karahana-the-story-of-the-first-psychedelic-trance-festival-1997/>

⁷⁸ TEL AVIV SECRET (2019). *Best festivals in Israel*. Získáno 24. 2. 2021, z Secret Tel Aviv: <https://www.secrettelaviv.com/best-festivals-in-israel?fbclid=IwAR0jO6kV-aDq-ukRXJ1bTnDBI9hH2r98whEAIE2ZaD OxpqbEj9Rfin9It7g>

Doof festival je nejstarší a stále fungující festival v Izraeli. První ročník se konal v roce 2004 a od té doby již 16 let se u Galilejského jezera setkávají nadšenci *psytrance* z celého světa. Třídenní festival, který se většinou pořádá na jaře, se letos ovšem koná v červnu, v Hamat Gader, přibližně 15 km od města Tiberias. Sestava Djs je napěchovaná jmény z celého světa. Účastníkům se přezdívá *Doofers*, nosící šílené kostýmy, kteří přišli oslavovat lásku k hudbě a zažít neuvěřitelnou atmosféru v záři galilejského slunce. Doof nabízí dohromady tři pódia, kde dvě z nich poskytují rozmanitou sestavu DJs a třetí přichází s klidným tempem. Workshopy jsou samozřejmostí.⁷⁹

Dalším signifikantním festivalem je Neverland, který se poprvé uskutečnil v roce 2011 a neodmyslitelně patří k prvotřídní události, kde vystupují i hvězdy jako Astral projection nebo Infected Mushroom. Festival se pořádá na břehu řeky Jordán na severu Izraele a zahrnuje 24 hodin nepřetržité *psytrance* hudby. Oblíbeným místem konání festivalů je Galilejské jezero, kde se organizuje třeba Unity festival, ale populární se stává i poušť Negev nebo pevnost Masada. Celoročně se festivalů pořádá opravdu mnoho v čele s vytříbenými DJs.⁸⁰

5.4 Kluby v Tel Avivu

Tel Aviv, město, které nikdy nespí, nabízí množství klubů hrající různorodé žánry a mezi nimi i *psytrance*. Zpravidla se ve městě nachází spíše menší kluby, ale o to jsou vyhledávanější a velmi populární. Prvním klubem je Block, založený v roce 2008. Jedná se o bezesporu ten nejznámější klub v celém Izraeli a dokázal si vydobýt jméno i jinde ve světě. Vyhrál spoustu soutěží a ocenění, například soutěž pořádanou časopisem Time Out – „*Best club of the year*“ – Nejlepší klub roku. Kromě toho byl uznán jako klub disponující jedním z nejlepších zvukových systémů na světě. Cílem je naladit takovou atmosféru, že host zapomene na vše okolo a ponoří se

⁷⁹ TRANCENTRAL. (2019). *Doof Festival*. Získáno 22. 1. 2021, z Trancentral TV: <https://trancentral.tv/2017/03/doof-festival/>

⁸⁰ TEL AVIV SECRET (2019). *Best festivals in Israel*. Načteno z Secret Tel Aviv: <https://www.secrettelaviv.com/best-festivals-in-israel?fbclid=IwAR0jO6kV-aDq-ukRXJ1bTnDBI9hH2r98whEAIE2ZaD OxpqbEj9Rfin9It7g>

celým svým tělem do hudby. Zajímavostí je, že tento klub patří mezi ty, kde se kouření striktně kontroluje. V ostatních klubech v Tel Avivu se zákazu příliš nedrží.⁸¹

Druhý klub, Bootleg, je krásnou ukázkou toho, že méně je více. Prostor, ve kterém se nachází je poměrně malý až stísněný a má oproti ostatní klubům velmi nízký strop. Nicméně, malý prostor společně s propracovanými světelnými efekty, které kmitají v rytmu dané hudby, vytváří naprosto úžasnou atmosféru. Tohle vše naladí návštěvníkům naprosto odlišné rozpoložení než v jiných klubech. Také přeplněný parket a nedostatek čerstvého vzduchu je vlastně spíše plus než mínus. Klub byl kdysi divadlo Maxim, které bylo upraveno do nynější barevné podoby. V klubu hrají proslulí DJs rozmanité žánry od house až po *progressive trance*.⁸²

Třetím klubem je Breakfast klub, který je v provozu už od roku 2005. Je to místo konání těch nejsilnějších party v Tel Avivu. Je to místo, ve kterém se projevuje šílený dekadentní noční život v ulicích hlavního města Izraele. Opět i tady se účinkující DJs a prostory klubu snaží naladit velmi emoční zážitek z hudby, který všem uvnitř pomáhá vydržet na parketu až do ranních hodin. Samotný prostor je v podzemí, kde se tančí a také pouští velmi nespoutaná hlasitá hudba. Taneční parket v porovnání s tím v klubu Block nebo Bootleg je o něco menší, ale opět se tady jedná o senzační atmosféru, která je efektem stísněných prostor a pulzující hudby. To jsou důvody, proč je Breakfast klub tak vyhledávaným místem.⁸³

Zcela výjimečné místo zde zaujímá klub Penguin, který byl svého času považován za klenot Tel Avivu. Na konci 80. let reagoval na výskyt postupného rozvoje nových elektronických žánrů a stal se tím tak velmi populárním a vyhledávaným klubem. Posléze v něm pravidelně vystupovali lokální DJs, kteří interpretovali žánry goa trance či psychedelic trance.⁸⁴ Tel Aviv samozřejmě nabízí řadu dalších klubů, které se však nespécializují čistě na trance hudbu, ale zaměřují se více na mainstream.⁸⁵

⁸¹ DIY. (2019). *Tel Aviv Nightclubs*. Získáno 8. 3. 2021, z DIY Tel Aviv: <https://www.diytelavivguide.com/blog/tel-aviv-parties/tel-aviv-clubs>

⁸² CULTURE, T. (31. 10. 2018). *Top Underground Dance Clubs in Tel Aviv*. Načteno z Culture trip: <https://theculturetrip.com/middle-east/israel/articles/top-underground-dance-clubs-in-tel-aviv/>

⁸³ BREAKFAST, C. (2019). *breakfast + milk*. Získáno 7. 3. 2021, z Breakfast club: <http://brkfst-club.net/index.php/info>

⁸⁴ JOHN, G. (2012). *Global Tribe: Technology, Spirituality and Psytrance*. str. 238.

⁸⁵ PENGUIN. (2019). *PENGUIN*. Získáno 25. 2. 2021, z Telavivparty.com: <http://telavivparty.com/penguin/>

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo představit elektronickou hudební scénu v Izraeli a zaměřit se na fenomén psychedelic trance, který je v Izraeli velmi rozšířený. Ve své práci popisuji, jak vznikal psychedelic trance, v jakém žánru se nachází jeho kořeny a kde čerpá inspiraci. Popisuji, jaký vliv na mladé Izraelce měla služba v armádě a jak to ovlivnilo psychedelic scénu. Přináším neotřelý pohled na trance party žurnalisty Assafa Sagiva. Zároveň uvádím nejvýznamnější hudební skupiny, které tento hudební styl proslavily a vyzdvihli ho na první příčky nejoblíbenějších žánrů v Izraeli.

Zpočátku to rozvíjející se trance scéna neměla vůbec jednoduché. Zatýkání, uzavírání akcí, označování trance scény za drogovou scénu ze strany autorit a policie. Ve skutečnosti jsou drogy všeobecným problémem, bez rozdílu postavení. I u vzdělaných a dobře situovaných lidí nalezneme jedince, kteří se oddávají užívání návykových látek. Někteří z nich si následně vypěstovali drogovou závislost i při absenci koncertů a festivalů. Je doloženým faktem, že někteří návštěvníci skutečně užívali různé podpůrné prostředky prohlubující zážitek na probíhající akci. Doba se však mění a mění se i podmínky k pořádání akcí spojených s trance hudbou. Izraelská trance komunita, které jde především právě jen o hudbu, se dokáže semknout a svým otevřeným přístupem dokázat, že to co lidi spojuje, je právě ona, jimi tolik milovaná trance hudba. Určitým důkazem jejich odhodlání může být demonstrace na Rabinově náměstí v roce 1998, kdy se spojilo neuvěřitelné množství lidí, aby bojovalo za svá práva a především za svou trance komunitu.

Fenomén *psytrance* prošel za 30 let obrovským vývojem. Během let se postupně začínal štěpit na jednotlivé podstyly, například *nitzchonot*, *progressive*, *full-on*, *dark*, které ho postupně udělaly více komerčním a přijatelnějším pro masu lidí. Skutečným fanouškům, kteří zakusili psytrance v jeho počáteční podobě se nelíbí, jakým způsobem se scéna stává komerční. S nelibostí pozorují, jak někteří DJs z Izraele či světový, mixují různé styly do sebe a tím se vytrácí ten pravý trance. Na druhou stranu jsme svědky nezastavitelného vývoje a nárůstu nových možností sebevyjádření skrze hudební žánr. Důkazem tohoto tvrzení je nárůst hudebních vydavatelství zaměřených na trance.

Tyto možnosti jsou však výsledkem lidské práce, postindustriální společnosti se svými novými technologiemi. Rychle se rozvíjející elektroprůmysl s novými technologiemi umožňující vyrábět stále rychlejší a přitom miniaturní mikročipy a mikroprocesory, které zvládají tisíce operací v milisekundách, ze kterých jsou pak v hudebním průmyslu vyráběny elektronická zařízení a nástroje s novými možnostmi nahrávání, uchovávání, generování a mixování audio signálu. Hudebníci a DJs tak dostávají do rukou mocný nástroj, jak tvořit nové skladby a jakým způsobem je následně i s pomocí špičkové světelné techniky reprodukovat pro nás, nadšené posluchače a návštěvníky trance koncertů a festivalů.

Domnívám se, že tato scéna, díky novým technologiím a softwarovým aplikacím má stále co nabídnout. *Psytrance* kultura je v izraelské společnosti hluboce zakořeněná a každé desetiletí od jejího vzniku nabízí historické a kulturní události, které ji nesporně tvarovaly do nynější podoby. Psychedelic trance se plíživými kroky vmísil do většinové společnosti a přestal být v uzavřené komunitě lidí. Díky stálému rozvíjení nových subžánrů si získala širší publikum, například *psychill* je vhodný k relaxaci či ke kreativnímu tvoření, naopak *nitzhonot* může mít stimulační účinky a pozvednout náladu. Trance scéna se svými subžánry se bude nadále rozvíjet a získávat přízeň a oblibu u posluchačů v širším věkovém pásmu, právě díky novým možnostem. Dokladem je více vydávaných a produkováných skladeb, více internetových rádií nebo hudebních aplikací věnujících se tomuto směru, pořádání většího počtu koncertů a festivalů. Tento styl hudby má svou neotřelou charakteristickou dynamiku a má budoucnost nejenom v Izraeli.

Seznam použité literatury a pramenů

- ASTRAL, P. (11. 3. 2019). *Astral Projection Aban Don SFX*. Získáno 20. 4. 2021, z Isratrance: <http://www.isratrance.com/artists/astral-projection-a1.html>
- ASTRIX. (2019). *Astrix*. Získáno 2. 3. 2021, z Facebook: https://www.facebook.com/pg/Astrix.Official/about/?ref=page_internal
- BAIN, K. (19. 9. 2016). *Psytrance and Israel*. Získáno 15. 12. 2020, z Red Bull Music Academy: <https://daily.redbullmusicacademy.com/2016/09/psytrance-israel-feature>
- BELHUMEUR, J. M. (6. 8. 2018). *Dancing on Common Ground*. Získáno 29. 1. 2021, z Tablet: <https://www.tabletmag.com/jewish-life-and-religion/266856/dancing-on-common-ground>
- BREAKFAST, C. (2019). *breakfast + milk*. Získáno 7. 3. 2021, z Breakfast club: <http://brkfst-club.net/index.php/info>
- CULTURE, T. (31. 10. 2018). *Top Underground Dance Clubs in Tel Aviv*. Načteno z Culture trip: <https://theculturetrip.com/middle-east/israel/articles/top-underground-dance-clubs-in-tel-aviv/>
- DIAS, A. (25. 5. 2017). *Astrix and the Language of Psytrance*. Získáno 12. 4. 2021, z Insomniac: <https://www.insomniac.com/magazine/astrix-and-the-language-of-psytrance/>
- DIKOVSKY, O. (27. 10. 2016). *"Give Trance a chance" protest 1998 - Rabin Square Israel*. Získáno 15. 12. 2020, z YouTube: https://www.youtube.com/watch?v=75G1z_BNDHo
- DISCOGS. (2019). *Discography*. Získáno 18. 2. 2020, z Discogs: https://www.discogs.com/artist/14602-Infected-Mushroom?filter_anv=0&subtype= Singles-EPs&type=Releases
- DIY. (2019). *Tel Aviv Nightclubs*. Získáno 8. 3. 2021, z DIY Tel Aviv: <https://www.diytelavivguide.com/blog/tel-aviv-parties/tel-aviv-clubs>
- GRISTINA, G. *From Goa to Rabin Square: notes for a research on the uses and meanings of psychedelic trance music and parties in Israel*. Etnográfica: vol. 23 (1), 2019. ISSN: 0873-6561.
- HOTDOCS. *Psychedelic Zion*. Získáno 15. 4. 2021, z Hotdocs: <https://www.hotdocs.ca/archive/films/psychedelic-zion>
- CHAIM, N., COHEN, E. (2005). *Israeli Backpackers: From Tourism to Rite of Passage*. Suny Series.
- JOHN, G. (2012). *Global Tribe: Technology, Spirituality and Psytrance*. Equinox Publishing.
- JOHN, G. (2010). *The Local Scenes and Global Culture of Psytrance*. New York: Routledge.

KALEPU, A. (12. 2. 2015). *History Of Raves: Anjuna Beach + Goa Trance*. Získáno 23. 11. 2020, z DJ TECHTOOLS: <https://djtechtools.com/2015/02/12/history-of-raves-anjuna-beach-go-a-trance/>

LAYTON, J. (2016). *Composing in Code: Musician-Programmers Are Changing the Way Music Is Made*. Získáno 4. 11. 2020, z howstuffworks: <https://entertainment.howstuffworks.com/composing-code-musicianprogrammers-are-changing-the-way-music-is-made.htm>

LEVINE, M. (29. 11. 2017). *Geeking Out With Infected Mushroom*. Získáno 15. 12. 2020, z Emusician: <https://www.emusician.com/gear/geeking-out-with-infected-mushroom>

LEWIS, R. (2019). *Music synthesizer*. Získáno 18. 2. 2020, z ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA: <https://www.britannica.com/art/music-synthesizer>

LOVETT, B. (13. 2. 2015). *News electronic music in Israel*. Získáno 15. 3. 2021, z Defected: <http://defected.com/news/electronic-music-israel/>

MANOLO. (28. 10. 2017). *The history of trance music 1969 – 2005 (long with video)*. Získáno 15. 12 2020, z Genkisound: <http://www.genkisound.com/the-history-of-trance-music/>

MEADAN, B. (2006). *TRANCENational ALIENation*. Lulu.com

MIOTTI, M. (20. 7. 2017). *What is Psytrance*. Získáno 19. 12. 2020, z Sparked: <https://www.sparkedmag.com/psytrance-history-psychedelic-trance/>

MOODBOOK. (2019). *Trance*. Získáno 15. 12. 2020, z Moodbook: <http://www.moodbook.com/music/trance.html>

MUELLER, C. (2019). *Former Israeli Soldiers "Flipping Out" in India*. Získáno 25. 3. 2021, z Jewish Post: <http://www.jewishpost.com/culture/Former-Israeli-Soldiers-Flipping-Out-in-India.html>

MUSHROOM-MAGAZINE. (2008). *All the trance you can eat in Israel*. Získáno 16. 11. 2020, z Mushroom magazine: <https://www.mushroom-magazine.com/all-the-trance-you-can-eat-in-israel/>

MUSHROOM, I. (2019). *INFECTED MUSHROOM*. Získáno 4. 3. 2021, z Facebook: https://www.facebook.com/pg/infectedmushroom/events/?ref=page_internal

OXFORD LEARNER'S DICTIONARIES. *Rave*. Získáno 10. 4. 2021, z Oxford Learner's Dictionaries: https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/rave_2

PENGUIN. (2019). *PENGUIN*. Získáno 25. 2. 2021, z Telavivparty.com: <http://telavivparty.com/penguin/>

PROJECTION, A. (2019). *Astral Projection*. Získáno 25. 2. 2021, z Facebook: https://www.facebook.com/pg/astralprojectionofficial/about/?ref=page_internal

PSYTRANCE GUIDE. Získáno 23. 4. 2021, z Psytrance Guide: <https://www.psytranceguide.com>

- RAJA, J. (2019). *Raja Ram & TIP Records 25 Year Anniversary*. Získáno 2. 3. 2021, z YouTube: https://www.facebook.com/events/349849435655571/?active_tab=about
- RESIDENTADVISOR. (2019). *Infected Mushroom*. Získáno 7. 3. 2021, z Residentadvisor: <https://www.residentadvisor.net/dj/infectedmushroom/biography>
- ROM, T., QUERNER, P. (2011). *20 Years of Psychedelic Trance*. Solothurn: Nachtschatten Verlag AG.
- ROMAN. (19. 3. 2008). *4. díl: Trance znamená hypnotický stav*. Získáno 16. 12. 2020, z Techno: <http://www.techno.cz/clanek/25151/4.-dil-trance-znamená-hypnotický-stav>
- ROSS, D. (2019). *How Music Mixing Software Works*. Získáno 30. 1. 2021, z howstuffworks: <https://entertainment.howstuffworks.com/music-mixing-software.htm>
- SAGIV, A. (2000). *Dionysus in Zion*. Získáno 25. 3. 2021 z Azureonline: <http://azure.org.il/article.php?id=289&page=2>
- SCHMIDT, J. *Full Penetration: The Integration of Psychedelic Electronic Dance Music and Culture into the Israeli Mainstream*. Dancecult: Journal of Electronic Dance Music Culture 4(1): 38-64, 2012. ISSN 1947-5403.
- TEL AVIV SECRET (2019). *Best festivals in Israel*. Načteno z Secret Tel Aviv: <https://www.secrettelaviv.com/best-festivals-in-israel?fbclid=IwAR0jO6kV-aDq-ukRXJ1bTnDBI9hH2r98whEAIE2ZaDOxpqbEj9Rfin9It7g>
- THEDJLIST. (2019). *Infected Mushroom*. Získáno 14. 2. 2020, z THEDJLIST: <https://thedjlist.com/djs/infected-mushroom/info/#msg/>
- TRANCENTRAL. (2019). *Astral Projection - 25 years of Goa trance*. Získáno 25. 2 2019, z Trancentral TV: <https://trancentral.tv/2016/03/astral-projection-25-years-of-go-a-trance/>
- TRANCENTRAL. (2019). *Doof Festival*. Získáno 22. 1. 2021, z Trancentral TV: <https://trancentral.tv/2017/03/doof-festival/>
- TRANCENTRAL. (2019). *Karahana the story of the first psychedelic trance festival 1997*. Získáno 24. 2 2021, z Trancentral TV: <https://trancentral.tv/2016/02/karahana-the-story-of-the-first-psychedelic-trance-festival-1997/>
- URBANDICTIONARY. (2004). *Karahana*. Získáno 23. 2. 2021, z Urbandictionary: <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=KARAHANA>
- WIKIPEDIA. (2018). *Syntežátor*. Získáno 24. 1. 2021, z Wikipedia: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Syntežátor>
- YOUTUBE. (2014). *Astral Projection - People Can Fly HD*. Získáno 12. 1. 2021, z YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=hJqP7xMS1IE>

Resumé

This bachelor thesis focuses on the description of the electronic music scene in Israel and above all on the trance genre and its sub-genres. In the theoretical part I explain important terms such as synthesizer, sampler or mixing console. In the following chapters of my bachelor thesis I introduce the history and genre of psychedelic trance in Israel. Importance is also put on the genre of Goa trance, which is the ancestor of psychedelic trance. I also present the most important and influential music groups in Psytrance scene in Israel. In the last chapter I deal with Psytrance lifestyle and I present the most important psytrance festivals, clubs and also a considerable part of the drug problem.

The trance scene in Israel has undergone considerable development, influenced by several factors, not least the Israeli Palestinian conflict. Currently, trance scene is very popular and at the same time very commercial.

Má bakalářská práce se soustředí na popis elektronické hudební scény v Izraeli a především na žánr trance a jeho subžánry. V teoretické části vysvětluji důležité pojmy jako syntezátor, sampler nebo mixážní pult. V dalších kapitolách své bakalářské práce představuji historii a vznik žánru psychedelic trance v Izraeli. Důležitost je také kladena na žánr Goa trance, který je předchůdce psychedelic trance. Dále uvádím nejvýznamnější a nejvlivnější hudební skupiny v rámci Psytrance scény v Izraeli. V poslední kapitole se zabývám Psytrance životnímu stylu a představuji nejvýznamnější psytrance festivaly, kluby a také značnou část věnuji problému s drogami.

Trance scéna v Izraeli prošla značným vývojem, který byl ovlivněn několika faktory v neposlední řadě také izraelsko palestinským konfliktem. V současné době je trance scéna velice oblíbená a současně hodně komerční.